

USO Uuden sukupolven organisaatiot
Kuntaliitto Kommunförbundet **FCG**

Luottamustoimielimen työn kehittäminen - esimerkkinä yhteiset pelisäännöt

Johtava konsultti Anni Antila, FCG Konsultointi
Hallituksen puheenjohtaja Reino Herlevi, Kokkolan kaupunki
Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Riina Aspila, Lempäälän kunta

USO5 teemaseminaari 27.11.2019

**Kuntajohtaminen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden
yhteistyönä**

Luottamushenkilötyöskentelyn kehittämisessä pinnalla

- 1. Miten varmistamme toimivan kaksoisjohtamisen ja vahvistamme rooliamme strategisena johtajana?**
- 2. Miten muodostamme yhteisen poliittisen tahtotilan – myös vaikeissa asioissa?**
- 3. Miten lisäämme päätöksenteon tuloksellisuutta, ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta?**
- 4. Miten tuemme toimintaedellytyksiä - miten varaudutaan seuraavaan valtuustokauteen ja uuden valtuuston aloittamiseen?**
- 5. Miten näyttäydymme ulospäin sekä vastaamme muuttuneeseen osallisuuden vaateeseen?**

Johtamisen kehittäminen USO-työpajoissa

Strateginen johtaminen

- Strategia – sen toimeenpano, seuranta ja arviointi
- Strategiset valtuustosopimukset

Johtamisjärjestelmä ja rakenteet

- Johtamisen rakenteet sekä johtamismallit
- Johtamisen valta- ja vastuusuhteet

Toimielinten arvioinnit

- Onnistumiset ja kehittämisen kohteet
- Kehittyminen ja vertailu muihin
- Yhteinen käsittely ja ymmärrys

Johtamisen ja työskentelyn toimintatavat ja tuki

- Työkaluina työskentelysopimukset, huoneentaulut ja pelisäännöt
- Vuosikellot, perehdyttämissuunnitelmat jne

Mahdollisuuksia...

- Roolien ja vastuiden kirkastaminen sekä konkretisoiminen
- Läpinäkyvyys, avoimuus ja luottamus
- Tuoda keskusteluun toimintatavat ja –tyylit
- Etupainotteinen vaikeiden asioiden käsittely
- Keskittyminen toimielimen näkökulmasta strategisiin asioihin
- Työskentelyn arvioinnin kriteeristönä
- Sääntömukaiset ”laadunvarmistuksen” prosessit

**KOKKOLA
KARLEBY
400**

Kokkolan kaupunginhallituksen yhteiset pelisäännöt 2019 - 2021

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Reino Herlevi

Kaupunginhallituksen pelisääntöjen laadintatyö

Arviointi ja pelisääntöjen laadintapajat (08/2017)

- Nykytila ja kehittämiskohdealueet
- Toimintatapojen läpikäynti ja pelisääntöpohjan yhteinen hiominen

Dokumentin laadinta ja kommentointi

Kaupunginhallituksen käsittely 4.9.2017

Pelisääntöjen arviointi ja päivittäminen (08/2019)

Kokkolan kaupunginhallituksen yhteiset pelisäännöt 2019 - 2021

Yhteistyö ja vuorovaikutus

1. Hallituksen jäsen informoi valtuustoryhmäänsä käsittelyyn tulevia asioita ja tuo esiin ryhmänsä antamat näkemykset.
2. Valtuuston ja hallituksen puheenjohtajiston sekä lautakuntien ja valtuustoryhmien puheenjohtajien yhteiset palaverit ja infot järjestetään tarpeen mukaan.
3. Kaupunginhallitus ohjeistaa kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen Kokkolaa edustavia jäseniä kaupunginhallituksen tahtotilasta.
4. Kaupunginhallituksen jäsenet huolehtivat omassa toiminnassaan, että kaupunginhallitus on työnantajan edustaja ja välttävät tähän liittyviä ristiriitoja.
5. Kaupunginhallituksen teemailtakouluja järjestetään tärkeistä, strategisista teemoista. Teemailtakouluihin kutsutaan teemasta riippuen kaupunginhallituksen lisäksi lautakuntien puheenjohtajat sekä valtuustoryhmien puheenjohtajat.
6. Asiallisen ja toisia kunnioittavan käytöksen pelisääntöjä noudatetaan viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa käytävässä vuorovaikutuksessa.
7. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja pitävät yhdessä listapalaverin käsiteltävistä asioista ennen kaupunginhallituksen kokousta. Puheenjohtaja huolehtii, että tarpeen mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajisto kutsutaan mukaan.

Ulkosuhteet

1. Kaupunginhallituksen jäsenet vastaavat omalla käytöksellään ja viestinnällään Kokkolan kaupunkia koskevien mielikuvien syntymisestä myös kokoushuoneen ulkopuolella. Kaupunginhallituksen jäsenet huomioivat tämän ja viestivät asiallisesti.
2. Omissa sosiaalisen tai muun median kirjoituksissa tai haastatteluissa voi olla eri mieltä kaupunginhallituksen päätöksistä, mutta oma mielipide kerrotaan korrektisti.
3. Kaupunginhallituksessa käytävä keskustelu on luottamuksellista. Päätöksistä tiedotetaan kaupungin virallisen tiedotuksen kautta.

Kokousmenettely ja kaupunginhallituksen sisäinen yhteistyö

1. Jokainen hallituksen jäsen valmistautuu huolellisesti kokouksiin sekä huolehtii, että varajäsenillä on riittävä tieto käsiteltävistä asioista.
2. Kokousasian esittelyyn sekä puheenvuoroihin käytetty aika pyritään pitämään kohtuullisena. Huolellisella viranhaltijavalmistelulla ja hallitusten jäsenten valmistautumisella kokoukseen varmistetaan, että esittelyssä ja puheenvuoroissa tuodaan esiin olennaiset näkökulmat.
3. Kokouksen alussa kaupunginjohtajan tiedotettavien asioiden yhteydessä alustajalle esitetään vain kysymyksiä. Muu keskustelu käydään varsinaisen pykäläasian yhteydessä.
4. Jäsenet pysyvät puheenvuoroissaan käsiteltävässä asiassa. Puheenjohtaja puuttuu tarvittaessa keskusteluun, mikäli näin ei tapahdu.
5. Kokouksessa käsiteltävät asiat pyritään päättämään kyseisessä kokouksessa. Hallintosäännön mukaisesti asioita pannaan pöydälle enemmistön päätöksellä.
6. Toisten jäsenten ja viranhaltijoiden mielipiteitä kunnioitetaan, vaikka oma kanta asiassa eroaa. Omat kannat esitetään oman puheenvuoron yhteydessä. Toisen puheenvuoron aikana ei puhuta päälle tai muutoin elehditä tai käyttäytyä loukkaavasti tai asiattomasti.
7. Valmistelijoiden ja muiden luottamushenkilöiden aikaa kunnioitetaan. Kokoustilanteessa keskitytään käsiteltävään asiaan.
8. Neuvottelutaukoa voi pyytää tarvittaessa. 9. Kaupunginhallituksen epävirallisia keskusteluja käydään erillisessä pikaviestintäryhmässä.

Pelisääntöjen noudattaminen ja tarkistaminen

1. Jokainen kaupunginhallituksen jäsen vastaa omalta osaltaan pelisääntöjen noudattamisesta sekä siitä, että henkilökohtainen kaupunginhallituksen varajäsen on tietoinen pelisäännöistä.
2. Pelisääntöjen toteuttamista ja sisältöä arvioidaan kerran vuodessa. Pelisääntöjen kehittäminen yhdistetään osaksi hallitustyöskentelyn kehittämistä. Pelisääntöjä arvioidaan vuosittain kaupunginhallituksen itsearvioinnin yhteydessä. Arvioinnin yhteydessä hyödynnetään muuta tietoa kuten kokouskestoja ja –kertojen seuranta.
3. Kaupunginhallitus käy sisäisen keskustelun välittömästi, jos jäsen/jäsenet näkevät ettei pelisääntöjä ole noudatettu olennaisissa asioissa.

Eettinen koodisto Lempäälän kunta

Riina Aspila, Kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Huoneentaulu

- Työ käynnistyi keväällä 2017 ennen vaaleja, erillisen työryhmän toimesta
- Vaalien jälkeen uusi valtuusto starttasi Strategia työstön syksyllä 2017
- Strategiatyössä tulimme tutuiksi toistemme kanssa ja kävimme paljon keskustelua työskentelytavoista
- Päätettiin, että erillinen työryhmä jatkaa eettisen koodiston valmistelua. Jokainen puolue oli edustettuna.
- Tehty hautautui ”muiden kiireiden” alle ja siihen palattiin uudelleen syksyllä 2018.
- Työpajat esteellisyyksistä ja eettisestä toiminnasta syksyllä 2018 (kuntaliiton luottamushenkilön taitokehikko)
- Lopputuloksesta neuvoteltiin useita kertoja. Lopputulemana luottamushenkilön huoneentaulu, joka hyväksyttiin helmikuussa 2019

LUOTTAMUSHENKILÖN HUONEENTAULU

- *Luottamushenkilön tehtävänä on toimia kunnan ja kuntalaisten parhaaksi.*
- *Käyttäydymme toimesta asiallisesti ja toista kunnioittaen.*
- *Luottamushenkilöinä meillä on oikeus saada oikeaa ja eri näkökulmista katsottua tietoa. Näin meillä on mahdollisuus kertoa kuntalaisille oikeaa tietoa ja tarvittaessa ohjata sen äärelle.*
- *Ymmärrämme roolimme päättäjänä ja kuntalaisena.*
- *Toimimme avoimesti, tasapuolisesti ja läpinäkyvästi.*
- *Edustamme Lempäälän kuntaa myönteisesti osallistuessamme luottamushenkilöinä erilaisiin tilaisuuksiin.*
- *Hoidamme ongelmatilanteet ensisijaisesti organisaation puheenjohtajiston sekä poliittisten ryhmien avulla.*
- *Emme syrji käytöksellämme tai päätöksillämme ketään ihonvärin, iän, sukupuolen, elämäncatsomuksen, seksuaalisen suuntautumisen tai sosiaalisen aseman perusteella.*
- *Noudatamme lakeja ja asetuksia sekä hyvän johtamisen ja hallintotavan periaatteita.*
- *Teemme yhteistyöhön perustuvaa Lempääläistä politiikkaa.*